

בגין? מי יערי? לא יודע. מכיר רק מזכיר לשכה!"

10 אלפים ל"י לחודש

סאקיה ב': 15.20

פרימות ארוב, מבריק, מודל אחרון, מס' ת' 2522, גדוש כורדיות זקנות, עטופות חלוקים צבעוניים וזלים, מן הסתם שוטפות רצפות העומדות בבוקר רגיל בככר-מגן דויד, תל-אביב. זו רק אחת מצי של שמונה מוניות מבהיקות, שייטת-הקרב של החזית-הדתית-הלאומית. לעומתה מחוירה אפילו הלהקה העלובה של ארבעת הקרייזורים והשברולטים של מפא"י, שלא לדבר כלל על מכונות-משא ירוקה עלובה של חרות, המותנעת בקושי בעזרת מנואלה. לכולן מטרה אחת: להוביל את הבוחרים מרחק מאה או מאתיים מטרים, מן הצריף לקלפי. כאן שולטת החזית-הדתית, לפי כל הדעות, זהו נס תנ"כי חדש. כי עוד לפני חודש לא היה שרד וזכר לדתיים במקום זה. פשוט לא היו קיימים. עתה הם שולטים בכיפה. וגם בלי כיפה.

חודש אחד ועשרת אלפים ל"י. למעברה זו 1800 קולות, כמעט שליש חברי-כנסת. משך ארבע שנים לא נראתה כמעט מכונת במעברה, שום מכונת לא באה לקחת לבית-החולים אשה, שרעה ללדת. שום מכונת לא באה לקחת חולה אנושי. לפני ארבע שנים בא ב"י ג"י, לסאקיה א', ואחריו שיירה ארוכה של מכונות עמוסות שקימלט ומכשירי-בניה. ב"י ג"י, גאם ומן האדמה צצו 150 יחידות-דיוור, כפיטריות לפני הבחירות. מפא"י נחלה נצחון מזהיר בבחירות לכנסת השנייה. עסקנים ובעלי-פרוטקציה השתכנו בבתים החדשים. האחרים נשארו בצריפים. הפעם בא ב"י ג"י, כלי שיירה. "אל תחכו לשיכונים!" הזהיר את בני שתי המעברות. "רק בנגב יהיו לכם שיכונים!" הגב אינו משקל לגדי מתאים לחמש עשרה לירות ישראליות, במזומן.

ראש חמולה — 500 ל"י

ירושלים: 17.10

רחוב גאולה, פנת שטראוס, שתי קבצניות יושבות על המדרכה, מבקשות נדבה. שתי בחורות לבושות שמלות ושחורות וגרבי כותנה ארוכות ניגשות אליהן. "איפה תעודות הזהות שלכן?" "מה יש? בשביל מה?" "תנו אותן לחצי שעה. ניתן לכן נדבה..." הקבצניות מתקשות להבין. קהל סקרנים מתאסף. הבחורות מסתלקות.

כפר-עננה: 17.40

אזוהים עצר בכפר-עננה, מקום שכוח, גידח, שלא הוזכר מעולם נדיוני הכנסת. היום הגיעו שליחי אלוהים במלוא כוחם, מצויידיים לא רק בפינוי-כח מוסרי, אלא גם במטבעות עגולות ובגלגלים עגולים. האם ישנה תמיד תנועה רבה כזאת בשביל הראשי? תבוא מחר ולא תראה אף אוטו אחד? אומרים במרירות ארבעה גברים עיראקים בגיל העמידה, היושבים על שרפרפים בחצר בית-הקפה בעל הסגנון הערבי. גם כאן אין סודות. רוב הקולות קנוי. חמש ל"י לקול. לראשי חמולות של 500 ל"י, שלא יתערבו. מי קנה? בעיקר החזית-הדתית, המצטיינת גם כתחבורה. מקום שני למפא"י.

אנשים זה לא פחורה

מעברת טבריה: 18.20

מש יריד, עשרות אנשים חוסמים את הכביש, מאות מצוטופפים בין הצריפים, מכונות היירים מסוג פלס דרך בין ההמון. סגור מקושש באות א' גדולה שופך תריסר אנשים מול פתח הקלפי. מנשה כדרה, טברייני ותיק, כולו חמס ותרעומת. "זונה אחת לקחה כלב וחלתה שתי פתקאות של א' על האזניים שלו! זוהי בושה וחרפה! מה יגידו הערבים אילו היו רואים את זה?" מישוהו ניגש לשוטר השומר על הקלפי. "גו, שמעת? היו מכות בשיכון ב'. שנים נפצעו קשה, אחד נהרג. מפא"י עשתה את הדבר."

טבריה: 21.40

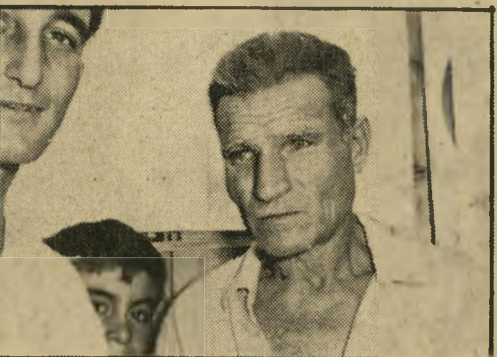
להו שיכון ב', הנקודה הסוערת ביותר בסביבה חמה זו. כאן, על פי השמועה, נהרג איש חרות ונפצעו שנים. לאמיתו של דבר רק נפצע מרכז תנועת החרות במקום על-ידי איש מפא"י. מארוקאי צעיר מתקרב. "אתם רואים? הם נתנו לי א' לשים על החולצה שלי. הם נתנו לי 10 לירות בשביל להצביע א'. צחקתי עליהם. הצבעתי ח'!" יוסף מזרחי, מרכז חרות, מסביר: "כן; זה נכון. מפא"י רצתה לקנות את כל הקולות. בשבילה, זהו מקום חשוב. אבל אנחנו ארגנו מחתרת. האנשים קיבלו את הכסף, תלו סיכות של א' על הבגדים ואחר כך הצביעו ח'... מפא"י שילמה אלפי לירות ולא קיבלה את הסחורה. כי קולות של בני אדם זה לא סחורה."

מלחה. עזיזה נוח ממוטול מחכה לתורה להצביע. היא יודעת מה היא מצביעה: א. היא יודעת עוד דבר אחד: היא חולה מאד. אולם היא אינה יודעת בת כמה היא: "אולי בת 60, אולי בת 70, אולי יותר." היא גם אינה יודעת מדוע היא מצביעה דווקא בעד מפא"י: "אמרו לי שזה טוב."

קסטל. דניאל מצליח מכורדיסטאן הוא בן 78, אך צריך לעבוד כדי להתפרנס. אמר: "אנא כורדי, אנא מפא"י." ונימק את השקפתו הפוליטית: "המנהל אמר אם אצביע, א' יתן לי עבודה." והוסיף כמצטדק: "אבל אני בכל זאת שומר על דת."

חיפה. דוד אלאיר גמר אומר לבחור. הוא גם ידע בעד מי יצביע. היתה לו טיבה חשובה ומכובדת: לשמור על מקום עבודתו בסולל בונה. הוא האמין כי אם יופיע לעבודה, למחרת יום הבחירות, מבלי שתהיה חזמתת של ועדת הקלפי בפנקס זיהויו, יפוטרו מעבודתו — על כי לא נתן את קולו למפא"י. אשתו ושני בניו הופיעו ברשימת הבוחרים, אולם שמו לא הופיע. הוא התרוצץ במשך כל היום במשרדי מסה הבחירות של מפא"י כדי שהללו יסדרו לו את זכות ההצבעה.

עלידי הצעירים, המשתדלים מדי פעם לפרוץ אל הקלפי. קלפי מס' 5561 שוכנת בחדר כיתה. על הקיר, בין ציורי ילדים, סרט צבעוני: "שלום כיתה א'!" לא כל הבוחרים של קלפי 5561 יודעים לקרוא את המלים. חלקם אינו יודע לקרוא כלל. מה כתוב בפתק מתחת לאות א' ? עיראקית זקנה, המחזיקה את הפתק בידה, מוכן לשלשול לתיבה, אינה יודעת. מה זה מרכזי נמיר ? הזקנה מסתכלת נבוכה, כאילו שאלונה מה זה אלקטרומגנטיקה. הפתק, סגור במעטפה, מוטל לתוך התיבה.

שעור מפי תינוק

מעברת נהריה: 13.05

ליזו חודארה בא מקרמנשאה שבפרס. הוא איש מבוגר אך מלא עדיין מרץ. הוא נוטל את גליון הבחירות של העולם הזה, מביט בתמונותיהם של 20 המנהיגים המופיעות על השער. הוא אינו מכיר אף אחד מהם. לא הוא כן מכיר אחד: בן-גוריון, והוא מצביע על תמונתו של יצחק טבנקין. מישהו מגלה שעזיו הצביע בעד מפ"ם. האם שמע פעם על מאיר יערי ?

מי זה ? מזכיר הלשכה החדש?"

סאקיה ב': 13.15

בדרך למעברה זו, הקרובה כל כך לתל-אביב והנראית כאילו שכנה מעבר להררי חושך, אנו מקבלים שעור ראשון בהשכלה מדינית. המלמד הוא נער בן 10, לבוש חולצה צהובה ישנה, שהתנדב להובילנו. הוא יודע את הכל.

המפלגות קנו את רוב הקולות במעברה. בכמה ? חמש לירות. האבא שלך מכר ? אאא. אני לא יודע. בעד מי הוא יצביע ? אני חושב שבשביל הפועל-המזרחי. מדוע אינך חושב כיפה ? אני לא דתי. אבא שלך דתי ? לא.

בעד מי מצביעים הכי הרבה ? מפא"י. הם קנו הרבה ? המון. מי אחרי זה ? ב"ת. קנו הרבה ? כן, גם כן. איך מפ"ם ? חלש. גם ת"ו. איך חרות ? יש להם הרבה. הם קנו ? הילד לא יודע, חושב שלא.

הילד יודע הכל. הוא חמש שנים בארץ, בא מעיראק. כשאנו מבקשים לתת לו רבע לירה בשביל טרחתו, הוא מסרב בתוקף. הוא לא רוצה כסף. ועדת-חקירה תוכל לעמוד על טיב יום הבחירות אם תשאל אלף ילדים ברחבי המדינה.

דתיים ללא כיפה

סאקיה ב': 14.25

גבר בן 30 תוחב לידי פתק של ב'. הוא לבוש חולצה לבנה, מכנסיים אפורים. ראשו גלוי לשמש הלוהטת. מדוע אתה לא חושב כיפה?

"זה דמוקרטיה או לא ?" באה תשובה קתרתורה. לצעיר אחר תשובה חמקנית: "רק כרגע הורידו לי!"

למיפקדת מפא"י, בצריף סמוך, הסבר שונה לגמרי: כל הצעירים האלה אפיקורסים מובהקים. הם מעשנים בשבת, משחקים קלפים, אף אחד מהם לא מתפלל. מנין באו, איפוא, תריסר אנשי החזית הדתית המצוטופפים בשערי חצר הקלפי, מול הקצין ליבר, המומחה לטביעת אצבעות, החוסם את המעבר ?

הכל יודעים את התשובה: פעילי מפא"י הנרגזים, מכורי הגזול הצהבהב הקרוי משום מה לימונד, הילדים הרוחשים במגרש: הפועל-המזרחי שפך בשבוע האחרון עשרת אלפים ל"י לתוך המעברה. הצעירים קיבלו 30 ל"י לאיש ליום. הקולות נקנו במחיר של 15 ל"י לקול. אנשי מפא"י מרגישים שהמעברה נשמטת מידיהם. כי הם שילמו, לדברי הנוכחים, רק 5 ל"י. עתה מאוחר לשנות את המצב.

הצעיר היחיד החובש כיפה הוא, לפי השמועה, האיש החזק של המעברה: גבר חסון ובוטח בעצמו. "בפנים הגסטאפו של מפא"י!" הוא מתלונן, בהצביעו על צריף הקלפי. "ארבעה מזכירי מפא"י עומדים שם ליד התור!" מי ? "ההוא, ההוא, וההוא!"

אנו הולכים לבדוק. שום מזכיר של מפא"י אינו נראה בשטח, רק אשה רומניה בגיל העמידה, הדורשת להיכנס בלי תור. היא מסבירה שאי-אפשר לעמוד בתור עם "החיות" כי "החיות" אינן יודעות לקרוא. וזה לוקח המון זמן. "החיות" הן שכנותיה, בנות עיראק ומארוקו.

עפולה: 15.00

בקלפי אין הרבה מצביעים. רוב החושבים נחים בינתיים בכתיבה. בעוד שעתיים-שלוש יתערו בהמוניהם להטיל את הפתקים.

רחמים עבדיו יוצא. הוא מילא את חובתו האזרחית. בעד מי ? "שאלה של ילדים! כאן מצביעים בשביל החזק. הוא יכול לתת משהו בתמורה. בגין ? הקומוניסטים ? אלוהים ? אני לא מכיר אותם. כאן יש רק מזכיר הלשכה!"

יום בלי כיפה, האעשנים בשבת, קנו קולות בעם שמיים